

اساس جلودان
مترجم

زیباشناسی چیست؟

مارک ژیمنز

مترجم

محمد رضا ابوالقاسمی

پیش از هر چیز، مترجمی مارک ژیمنز را بسیار
مستحق تشکر می‌دانم. کتابی که مرا با بردباری پاسخ
گفت و بر ترجمه‌اش چنین مقدمه نوشت
و این کتاب را به روشنگرانی بریزد ابوالقاسمی و هما
نیز استادان روشنگری، استادان گرامر که اکس-مارسی او نیز
نوشت از جهتم آن را (Alain Jacob) مرا بسیار
بسیار تشکر می‌کنم. همچنین به نظر متالژدنی
بسیار تشکر می‌کنم و در پیرایش متن
بسیار تشکر می‌کنم. به راستی شایسته‌ی ستایش است. همین این
مترجم که در این ترجمه‌ها بسیار تشکر می‌کنم و یادآور
شوم که این کتاب همگی کتابی‌ها بر عهده‌ی من
است.

نسترمایه

محمد رضا ابوالقاسمی

تهران ۹۷۱۴، پلاک ۱۰، خیابان ولیعصر، پ. م. ۱۹۹، کتبر ۲۰۰۸
تهران ۱۳۹۷
www.nestromaye.com

فهرست

۸۹	۹۶ «پالایش هیجانانگ»	۲۰۱ «الگوی برهان»	۱۱۱ «لین و پله»
۲۲۱	۲ «بین نوستالژی و مدرنیته»	۶۰ «مسیحیت»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۶۰	۱ «ملاکس یا کودکی هنر»	۱۱۱ «آینه و آینه‌ی برهان»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۱۱۳۶	مقدمه‌ی مؤلف بر ترجمه‌ی فارسی	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۱۵	پیش‌گفتار	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۲۴۹	بخش اول	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۲۴۹	خودمختاری زیباشناسی	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۳۵	۱. به‌سوی رهایی	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۳۷	ایده‌ی آفرینش خودمختار	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۴۳	از پیشه‌ور به هنرمند	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۴۷	عقل و حساسیت	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۵۳	۲. تکوین خودمختاری زیباشناسی	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۵۳	تأثیر اندیشه‌های دکارت	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۵۹	عقل کلاسیک	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۶۳	پیدایش عقل زیباشناختی	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۶۵	مسئله‌ی رنگ	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۷۰	از قدما به متأخران	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۷۶	تجربه‌گرایان و عقل‌باوران	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۸۳	۳. جدایش‌ها و خودمختاری	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۸۳	ابهامات خودمختاری زیباشناسی	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۸۹	احساس و نبوغ	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»
۹۴	از هنرهای زیبا به «هنر»	۲۲۲ «تاریخ و پله»	۲۲۲ «تاریخ و پله»

از شعر همچون نقاشی است به لائوکتون لسینگ ۹۶

دیدرو و نقد هنر ۱۰۳

باومگارتن و «علوم زیبا» ۱۱۱

۴. از نقد به رمانتیسم ۱۱۷

خودمختاری حکم ذوقی از دید کانت ۱۱۷

ویژگی حکم ذوقی ۱۱۹

زیبایی هنری و زیبایی طبیعی ۱۲۵

والا ۱۳۴

خودمختاری زیباشناسی و وابستگی هنر ۱۴۳

از کانت به هگل ۱۴۳

تربیت زیباشناختی از دید شیلر ۱۵۳

آشنایی با زیباشناسی از نظر ژان پل ۱۵۹

هگل و فلسفه‌ی هنر ۱۶۲

زیبا: «همزاد مهربان» ۱۶۳

ایده‌ی زیبا و روح مطلق ۱۶۵

نظام هنرها ۱۶۷

مشکلات نظام طبقه‌بندی هنرها ۱۷۰

پایان هنر ۱۷۳

تولد زیباشناسی مدرن ۱۷۶

بخش دوم ۵۹

وابستگی ۵۷

۱. وابستگی هنر و ابهامات آن ۱۸۵

افلاطون: هنر در دولت‌شهر ۱۸۹

ناکامی در تعریف زیبا ۱۹۱

نقد تقلید ۱۹۶

سنت ارسطویی ۲۰۲

دفاع از تقلید ۲۰۵

«پالایش هیجانانگ» ۲۱۱

«الگوی یونان» ۲۱۷

۲. بین نوستالژی و مدرنیته ۲۲۱

مارکس یا کودکی هنر ۲۲۲

نیچه و آینده‌ی یونان ۲۲۹

تأثیر شوپنهاور ۲۳۴

نقش ریشارد واگنر ۲۳۶

تراژدی و نیهیلیسم ۲۳۹

کلاسیسیسم فروید ۲۴۴

«گرادوا» ۲۴۹

تصعید، فرم، محتوا ۲۵۱

مقاومت در برابر مدرنیته ۲۵۴

بخش سوم ۷۹

گسست‌ها ۷۷

۱. زوال سنت ۲۶۱

بودلر و مدرنیته ۲۶۱

مسئله‌ی گسست‌ها ۲۶۶

۲. مدرنیته و آوانگاردها ۲۶۹

نظریه‌ی زیباشناسی و آوانگاردها ۲۷۵

آغاز چرخش‌های قرن بیستم ۲۸۱

بخش چهارم ۷۹

چرخش‌های زیباشناسی در قرن بیستم ۷۷

۱. چرخش سیاسی زیباشناسی ۲۸۷

جورج لوکاج و مسئله‌ی رئالیسم ۲۸۹

مارتین هایدگر و بازگشت به سرآغازها ۲۹۸

۱ به سوی رهایی

شکل‌گیری زیباشناسی به منزله‌ی یک رشته‌ی مستقل، چنان با اهمیت بود که نمی‌توان آن را صرفاً به اضافه‌شدن شاخه‌ای جدید به درخت معارف بشری فروکاست.

آنچه به وجود آمد صرفاً مجموعه‌ای از اصطلاحات و واژگان نبود که به هدف سروسامان دادن به مطالب پراکنده‌ی ازپیش موجود مدون شده باشد. نکته‌ی جدید، توجهی بود که از این تاریخ به بعد همزمان به هنر اعصار گذشته و هنرمندان و آثار هنری همان روزگار مبذول می‌شد.

اما این خودمختاری زیباشناسی به‌راستی چه معنایی دارد؟ با وجود سابقه‌ی طولانی فعالیت هنرمندان در طول اعصار گوناگون، چرا زیباشناسی در قرن هجدهم پدیدار شد؟ در واقع هنر در تمامی دوران‌ها و در همه‌ی سرزمین‌ها وجود داشته است. اگر از دوره‌ی نوسنگی بگذریم، آیا نمی‌توان گفت که قرون مختلف، از روزگار کهن یونانی-لاتینی^۱ گرفته تا عصر حاضر، براساس دوره‌های مختلف شکوفایی هنری از یکدیگر متمایز می‌شوند؟ با توجه به این مطالب، چگونه باید تأخیر پیدایش تأملات مستقل و اختصاصی درباره‌ی آفرینش هنری را توضیح داد؟ برای پاسخ‌گفتن به این پرسش‌ها بهتر است نخست معنای واژه‌ی خودمختاری^۲ را روشن کنیم.

1. Antiquité gréco-latine

2. autonomie